

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અઝીઝ સૈત 'મૃત્યુ પામેલ' તેમના કાનૂની વારસદારો અને અન્ય લોકો.

વિ.

અમાન બાઈ અને અન્ય લોકો.

ઓક્ટોબર ૧૩, ૨૦૦૩

[અશોક ભાન અને ડૉ. એઆર. લક્ષ્મણન, ન્યાયમૂર્તિઓ]

વિભાજન-બે ભાઈઓ વચ્ચે કરવામાં આવેલ વિભાજન દસ્તાવેજ-એક ભાઈ દ્વારા બીજા ભાઈના મૃત્યુના ૫૮ વર્ષ પછી, આ દસ્તાવેજ બનાવટી, નામમાત્રનો અને ક્યારેય અમલમાં ન આવ્યો હોવાનું કહીને પડકારવામાં આવ્યો-વિભાજન પછી પણ ભાઈઓએ સંયુક્ત રીતે વ્યવસાય ચાલુ રાખ્યો અને સાથે રહ્યા-પક્ષકારો વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળ પોતપોતાના હિસ્સા અને મિલકતોના વિશિષ્ટ કબજા અને ભોગવટામાં હતા અને સંયુક્ત માલિકો તરીકે નહીં પરંતુ

સ્વતંત્ર માલિકો તરીકે તેમની લેવડદેવડ કરતા હતા-ઠરાવ્યું કે, વિભાજન દસ્તાવેજ પૂર્ણ, માન્ય અને અસરકારક છે અને ત્યાં કાયદેસરનું વિભાજન થયેલું છે.

પદ્ધતિ અને પ્રક્રિયા-પક્ષકાર તરીકે જોડવા બાબત-અપીલ પેઝિંગ (લંબિત) હોય તે દરમિયાન અપીલકર્તાનું મૃત્યુ-કાનૂની વારસદારોને પક્ષકાર તરીકે જોડવામાં આવ્યા-કાનૂની વારસદારોમાંથી એક વકીલ રોકવામાં નિષ્ફળ રહ્યા-અસર-ઠરાવ્યું કે, ચુકાદો મૃતક અપીલકર્તાના તમામ કાનૂની વારસદારો સહિત તમામ પક્ષકારોને બંધનકર્તા રહેશે.

એમ અને એસ ભાઈઓ હતા જેમણે વર્ષ ૧૯૧૪ માં એક વિભાજન દસ્તાવેજ, એક્ઝિબિટ-ડી-૨ કર્યો હતો. ત્યારબાદ એસ, જે અપીલકર્તાઓના પિતા છે, તેમણે એમ ના મૃત્યુ પછી તેમના કાનૂની વારસદારો વિરુદ્ધ વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતોના આઈટમ નંબર ૧, ૨, ૩ અને ૪ ના સંબંધમાં વિભાજન અને કબજા માટેનો દાવો એવા આક્ષેપ સાથે દાખલ કર્યો હતો કે વિભાજન દસ્તાવેજ બનાવટી, નામમાત્રનો હતો અને તેના પર ક્યારેય અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો. પ્રતિવાદીઓએ લેખિત જવાબ દાખલ કરીને આક્ષેપ કર્યો હતો કે વિભાજન દસ્તાવેજ પર અમલ કરવામાં આવ્યો હતો અને વર્ષ ૧૯૧૪ માં અગાઉથી જ વિભાજન થઈ ગયું હતું જેમાં વાદ અરજીની

અનુસૂચિવાળી મિલકતનો આઈટમ નંબર ૧ તેમના પિતા એમ ને ફાળવવામાં આવ્યો હતો, અને એમ તથા એસ તેમને ફાળવવામાં આવેલી મિલકતો અંગે સંયુક્ત માલિક તરીકે નહીં પરંતુ સ્વતંત્ર માલિક તરીકે વ્યવહાર કરતા હતા. ટ્રાયલ કોર્ટે (અદાલતે) આઈટમ નંબર ૨, ૩ અને ૪ ના સંબંધમાં દાવો મંજૂર કર્યો પરંતુ વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતના આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં દાવો નામંજૂર કર્યો. અપીલકર્તાઓએ આઈટમ નંબર ૧ ની મિલકતના સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના તારણ વિરુદ્ધ અપીલ દાખલ કરી જે હાઈકોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી. તેથી, એસ ના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા આ અપીલ કરવામાં આવી છે. અપીલ પેન્ડિંગ (લંબિત) હોવા દરમિયાન, અપીલકર્તા નંબર ૧ અવસાન પામ્યા અને તેમના કાનૂની વારસદારોને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યા.

અપીલકર્તાઓએ દલીલ કરી હતી કે વર્ષ ૧૯૧૪ માં થયેલું વિભાજન બનાવટી અને નામમાત્રનું છે અને મિલકતો બંને ભાઈઓની સંયુક્ત મિલકતો તરીકે ચાલુ રહી હતી; કે હાઈકોર્ટ ઘણા મહત્વપૂર્ણ દસ્તાવેજો પર વિચાર કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને એવા પુરાવાઓ પર વિચાર કર્યા વિના કે વર્ષ ૧૯૧૪ માં વિભાજન દસ્તાવેજ કર્યો હોવા છતાં બંને ભાઈઓ દ્વારા તમામ મિલકતો સંયુક્ત રીતે ગીરો રાખવામાં આવી હતી, ખરીદવામાં આવી હતી અને વેચવામાં આવી હતી; કે પક્ષકારો 'કચ્છી મેમોર એક્ટ, ૧૯૩૮' દ્વારા સંચાલિત થાય છે અને નીચેની

અદાલતોએ ઉત્તરાધિકાર અને વારસાના મામલામાં કાયદાના સિદ્ધાંતો યોગ્ય રીતે લાગુ કર્યા નથી; અને અપીલકર્તા નંબર ૧ ના કાનૂની વારસદારોમાંથી એક, જેમણે કોઈ વકીલ રોક્યા નથી, તેમને પણ અપીલની નોટિસ જારી કરવામાં આવે.

પ્રતિવાદીઓએ દલીલ કરી હતી કે હકીકતો પર નીચેની અદાલતોના સમવર્તી તારણોમાં આ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર નથી.

અપીલ ફગાવી દેતાં, અદાલતે

ઠરાવ્યું: ૧. વાદીએ, વાસ્તવમાં; વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળના અધિકારો સ્વીકાર્યા છે અને તેના લખાણો પર અમલ કર્યો છે. તેણે પોતાના હિસ્સે આવેલો બંગલો જે તેને ફાળવવામાં આવ્યો હતો તે વેચી દીધો છે. મૂળ વાદીએ વેચાણની ઉપજનો ઉપયોગ પોતાના માટે કર્યો છે અને તેણે તે પ્લોટનો પણ નિકાલ કરી દીધો છે જે તેને સદર વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળ ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તેથી, વાદી/અપીલકર્તાઓને એવો આક્ષેપ કરતા અટકાવવામાં આવે છે (એસ્ટોપલ નકે છે) કે વિભાજન દસ્તાવેજ નામમાત્રનો હતો અને તેનો અમલ કરવાનો ઈરાદો ન હતો. મૂળ વાદી અને એમ એ મિલકતો અંગે સ્વતંત્ર માલિકો તરીકે

વ્યવહાર કર્યો છે અને ક્યારેય સંયુક્ત માલિકો તરીકે નથી કર્યો. [૬૪૧-ઇ, એફ]

૨. વિભાજન દસ્તાવેજ ૧૯૧૪ માં કરવામાં આવ્યો હતો. દાવો ૧૯૭૨ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. આમ, ૧૯૭૨ માં દાવો દાખલ થયો ત્યાં સુધી ૫૮ વર્ષ સુધી આ દસ્તાવેજો અસ્તિત્વમાં રહ્યા અને સ્વર્ગસ્થ વાદી સહિત તમામ પક્ષકારો દ્વારા તેનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો. વાદ અરજી વાંચતા જણાય છે કે વાદીએ એમ ના જીવનકાળ દરમિયાન ક્યારેય આઈટમ નંબર ૧ માં હિસ્સો માંગ્યો ન હતો અને ૧૯૬૭ માં એમ ના મૃત્યુ પછી જ દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. વાદી દ્વારા એ પણ સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે દાવાની આઈટમ નંબર ૧ એમ ના જીવનકાળ દરમિયાન તેમના કબજામાં હતી. જ્યારે ૧૯૧૪ ના વિભાજનને આટલા વર્ષો સુધી ભાઈ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હોય અને તેના પર અમલ કરવામાં આવ્યો હોય અને તેમની વચ્ચે મિલકતોની વહેંચણીની ન્યાયી ગોઠવણ થઈ ચૂકી હોય, ત્યારે વાદી/અપીલકર્તાઓ હવે ફરીને એમ ન કહી શકે કે આ દસ્તાવેજ બનાવટી અને નામમાત્રનો છે. [૬૪૨-એ, બી, ડી-ઈ]

૩. વિભાજન પછી પણ વાદી અને એમ એ સંયુક્ત રીતે વ્યવસાય ચાલુ રાખ્યો, કોઈને કોઈ સમયે એક જ છત નીચે સાથે રહ્યા અથવા તેમના વ્યવસાયમાંથી તે

બંનેમાંથી કોઈ એકના નામે મિલકતો ખરીદી, તે હકીકત એક્ઝિબિટ-ડી-૨ ને બનાવટી દસ્તાવેજ બનાવી શકતી નથી. [૬૪૭-બી]

૪. રેકૉર્ડ પરના તમામ પુરાવા દર્શાવે છે કે પક્ષકારો વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળ ફાળવવામાં આવેલા પોતપોતાના હિસ્સા અને મિલકતોના કબજા અને ભોગવટામાં રહ્યા છે અને તેની લેવડદેવડ કરી છે. વિભાજન દસ્તાવેજ પૂર્ણ, અસરકારક અને અફર છે. સદર વિભાજન માન્ય અને અસરકારક છે અને તેણે સદર દસ્તાવેજ હેઠળની મિલકતોમાં વાદી અને એમ ને સંપૂર્ણ અને અપરિવર્તનીય અધિકાર આપ્યો છે. [૬૪૮-બી, ૬૪૫-ઇ]

૫. વિભાજનની હકીકત અને ૧૯૧૪ ના દસ્તાવેજનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હોવાથી, અને વિભાજન દસ્તાવેજની માન્યતાને નષ્ટ કરે તેવા કોઈ પુરાવાના અભાવે, હિન્દુ કાયદો અથવા મુસ્લિમ કાયદો લાગુ કરવાથી આ કેસના તારણો બદલાશે નહીં. [૬૪૭-જી]

૬. કાનૂની પ્રતિનિધિઓ, જેઓ આ અદાલતમાં પેનિંગ (લંબિત) કાર્યવાહી વિશે જાણતા હોય, તેમની ફરજ છે કે તેઓ વકીલ રોકે. અપીલ પેનિંગ હોવાની જાણ હોવા છતાં જ્યારે તેઓ વકીલ રોકવામાં નિષ્ફળ જાય છે, ત્યારે સદર

કાનૂની પ્રતિનિધિ તેમની આ ભૂલ માટે જવાબદાર છે. એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે આ પુનઃ ચુકાદો અપીલકર્તા નંબર ૧ ના સાત કાનૂની પ્રતિનિધિઓ સહિત કાર્યવાહીના તમામ પક્ષકારોને બંધનકર્તા રહેશે. [૬૫૦-સી]

દીવાની અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: દીવાની અપીલ નંબર ૩૪૯૬/૧૯૯૬

આર.એફ.એ. નંબર ૨૪૭/૧૯૮૨ માં કર્ણાટક હાઈકોર્ટના તારીખ ૨૧/૦૪/૧૯૯૪ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

અપીલકર્તાઓ વતી એન.ડી.બી. રાજુ, કુમારી ભારતી, આર., કુમારી પ્રેરણા કુમારી અને ગુંટુર પ્રભાકર.

પ્રતિવાદીઓ વતી પી.આર. રામશેષ, કુમારી વંદના ઈનલાન, શ્રીમતી વી.ડી. ખન્ના (હાજર નથી).

અદાલતનો ચુકાદો નીચે મુજબ જાહેર કરવામાં આવ્યો :

ડૉ. એઆર. લક્ષ્મણન, ન્યાયમૂર્તિ દ્વારા – આ અપીલ બેંગલોર ખાતે કર્ણાટક

હાઈકોર્ટ ના આર.એફ.એ. નંબર ૨૪૭/૧૯૮૨ માં તારીખ ૨૧/૦૪/૧૯૯૪ ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશ વિરુદ્ધ કરવામાં આવી છે, જેમાં હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે પ્રિન્સિપલ સિવિલ જજ, મૈસૂરના ચુકાદા અને હુકમનામાને બહાલ રાખ્યો હતો. અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દેતાં, ડિવિઝન બેન્ચે ઓ.એસ. નંબર ૬૯/૧૯૭૨ માં પ્રિન્સિપલ સિવિલ જજ, મૈસૂર દ્વારા તારીખ ૧૨/૦૨/૧૯૮૨ ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાને બહાલ રાખ્યો હતો, જેમાં ટ્રાયલ કોર્ટે વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતોના આઈટમ નંબર ૨, ૩ અને ૪ ના સંબંધમાં વાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલા વિભાજનના દાવાને મંજૂર કર્યો હતો અને આઈટમ નંબર ૨, ૩ અને ૪ ના સંબંધમાં કબજા માટે હુકમનામું કર્યું હતું તથા વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતોના આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં દાવો ફગાવી દીધો હતો.

આ અપીલ દાખલ કરવાના હેતુ માટે ટૂંકમાં સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

સ્વર્ગસ્થ સત્તાર અબ્બા સૈતે વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતોના બે સરખા હિસ્સામાં વિભાજન અને અલગ કબજો મેળવવા માટે અને અબ્બા સૈતના તત્કાલીન સંયુક્ત પરિવારની માલિકીની દરેક મિલકત ધરાવતી અનુસૂચિની મિલકતોનું વિભાજન કરીને વાદીને તેના અડધા હિસ્સાનો અલગ કબજો સોંપવા

માટે દાવો દાખલ કર્યો હતો.

પ્રતિવાદી ૧ થી જ એ વાદ અરજીના આક્ષેપોનો ઇનકાર કરતો લેખિત જવાબ દાખલ કર્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું હતું કે બંને ભાઈઓ વચ્ચે ૧૯૧૪ માં અગાઉથી જ વિભાજન થઈ ગયું હતું અને સત્તાર અબ્બા સૈત સંયુક્ત રીતે પ્રશ્નવાળી મિલકતો ભોગવતા હોવાના કથનનો ઇનકાર કર્યો હતો. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે બંને ભાઈઓ વચ્ચે દસ્તાવેજ થયો કે તરત જ સદર વિભાજન દસ્તાવેજ પર અમલ કરવામાં આવ્યો હતો અને વાદી, એટલે કે અહીંના અપીલકર્તાઓના પિતાએ સદર વિભાજન દસ્તાવેજમાં પોતાનો હિસ્સો સ્વીકાર્યો હતો અને તેના લખાણો પર અમલ કર્યો છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે મોહમ્મદ અબ્બા સૈત અને સત્તાર અબ્બા સૈતે મિલકતો અંગે સ્વતંત્ર માલિકો તરીકે વ્યવહાર કર્યો છે અને ક્યારેય સંયુક્ત માલિકો તરીકે નથી કર્યો.

પાંચમા પ્રતિવાદીએ લેખિત જવાબ દાખલ કરીને જણાવ્યું હતું કે તેઓ વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતના પ્રથમ આઈટમના કે દાવાની મિલકતોની અન્ય કોઈ આઈટમના ગીરો રાખનાર નથી અને તેમની વિરુદ્ધનો દાવો ફગાવી દેવા વિનંતી કરી હતી. છઠ્ઠા પ્રતિવાદીએ લેખિત જવાબ દાખલ કરીને જણાવ્યું હતું કે તેઓ વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતના આઈટમ નંબર ૧ ના ગીરો રાખનાર છે. વાદીઓએ પ્રતિવાદી ૧ થી જ ના લેખિત જવાબનો પ્રત્યુત્તર આપીને

વાદ અરજીમાં લીધેલા વલણને પુનરાવર્તિત કર્યું હતું અને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આઈટમ નંબર ૧ થી ૫ માં દર્શાવેલ મિલકતો સંયુક્ત પરિવારની મિલકતો છે અને તેઓ અડધા હિસ્સા માટે હકદાર છે કારણ કે આ મિલકતો અબ્બા સૈત પાસેથી મળેલી છે અને વાદી તથા સ્વર્ગસ્થ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતે ૧૯૧૪ ના વિભાજન દસ્તાવેજ પર ક્યારેય અમલ કર્યો ન હતો અને તે માત્ર ઔપચારિક હતો, જેના સમર્થનમાં મોટી સંખ્યામાં દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા જે હાઈકોર્ટ સમક્ષ અને આ અપીલ સાથે પણ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે. ટ્રાયલ કોર્ટે પક્ષકારોની રજૂઆતોમાંથી જરૂરી મુદ્દાઓ (ઈશ્યુઝ) નક્કી કર્યા હતા. મુદ્દાઓ નક્કી કર્યા પછી, વાદીની પીડબલ્યુ-૧ તરીકે અને અહીંના પ્રથમ અપીલકર્તાની પીડબલ્યુ-૨ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. પ્રતિવાદીઓએ પ્રથમ પ્રતિવાદી અબ્દુલ રહમાન સૈતની ડીડબલ્યુ-૧ તરીકે તપાસ કરી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે વાદ અરજીની અનુસૂચિની આઈટમ નંબર ૧ વાદીના નામે ખરીદવામાં આવી હતી અને દાવાની આઈટમ નંબર ૪ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના નામે ખરીદવામાં આવી હતી.

ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપરના ફકરામાં દર્શાવ્યા મુજબ ચુકાદો અને હુકમનામું પસાર કરીને દાવો મંજૂર કર્યો હતો.

આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદા અને હુકમનામાથી નારાજ

થઈને, અહીંના અપીલકર્તાઓ અને તેમની સ્વર્ગસ્થ માતાએ કર્ણાટક હાઈકોર્ટ સમક્ષ આર.એફ.એ. નંબર ૨૪૭/૧૯૮૨ દાખલ કરી હતી અને એવી ઘણી દલીલો રજૂ કરી હતી કે સિવિલ જજે વાદી દ્વારા રજૂ કરાયેલા એક્ટિવિટી પી-૨ થી પી-૧૨ પર યોગ્ય રીતે વિચાર ન કરીને ભૂલ કરી છે જે દર્શાવે છે કે ૧૯૧૪ ના વિભાજન દસ્તાવેજ પછી પણ પક્ષકારોએ મિલકતોની લેવડદેવડ કેવી રીતે કરી હતી અને સિવિલ જજે એ વિચારવામાં ભૂલ કરી છે કે પક્ષકારોએ મિલકતો અંગે એવી રીતે વ્યવહાર કર્યો હતો જાણે કે વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતની સદર આઈટમ નંબર ૧ સ્વર્ગસ્થ મોહમ્મદ અબ્બા સૈત અને સત્તાર અબ્બા સૈતની સંયુક્ત મિલકત તરીકે ચાલુ રહી હોય. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે વિદ્વાન સિવિલ જજ એ વિચારવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે વ્યવસાય ચાલુ હોવાથી, અગાઉના દેવા ચૂકવવાના હતા અને તેથી વિભાજન દસ્તાવેજને ધ્યાનમાં લીધા વિના એક્ટિવિટી પી-૫ થી પી-૮ મુજબ તમામ મિલકતો પાછળથી વેચવામાં આવી હતી અથવા તબદીલ કરવામાં આવી હતી અને તેથી વિભાજન બનાવટી અને નામમાત્રનું છે તથા તેનો અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો.

હાઈકોર્ટ સમક્ષ, પ્રતિવાદી ૧ થી ૪ એ મિલકતની આઈટમ નંબર ૨ થી ૪ ના સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના તારણોને અલગ અપીલ દ્વારા કે ક્રોસ-ઓબ્જેક્શન્સ (સામા વાંધા) દ્વારા પડકાર્યા ન હતા. પ્રતિવાદીઓએ વાદ અરજીની

અનુસૂચિવાળી મિલકતના આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના તારણોનું સમર્થન કર્યું હતું અને દલીલ કરી હતી કે એક્ઝિબિટ-ડી-૨ માં ઉદ્દેખિત મિલકત સ્વર્ગસ્થ મોહમ્મદ અબ્બા સૈત અને વાદીના હિસ્સામાં આવી હતી અને ઉત્તરાધિકારમાં આ મિલકતો પ્રતિવાદી ૧ થી ૪ ને મળી છે અને આઈટમ નંબર ૧ બંને ભાઈઓ દ્વારા ગીરો મૂકવામાં આવી હતી અને વાદીએ લોન ચૂકવવામાં ક્યારેય કોઈ રસ દાખવ્યો ન હતો અને સંપૂર્ણ લોન સ્વર્ગસ્થ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના કાનૂની વારસદારો દ્વારા ચૂકવવામાં આવી હતી કારણ કે એક્ઝિબિટ-ડી-૨ મુજબ આ મિલકત તેમના હિસ્સામાં આવી હતી અને તેઓ પ્રશ્નવાળી મિલકતના સંબંધમાં સતત વેરો ચૂકવતા હતા.

હાઈકોર્ટ સમક્ષ અપીલ પેટિંગ (લંબિત) હતી તે દરમિયાન અહીંના અપીલકર્તાના માતા અવસાન પામ્યા. પ્રથમ પ્રતિવાદી પણ અવસાન પામ્યા અને અહીંના પ્રતિવાદી ૧ થી ૫ ને મૃતક પ્રથમ પ્રતિવાદીના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ તરીકે રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યા. તમામ પુરાવાઓ પર વિચાર કર્યા પછી, હાઈકોર્ટ પાસે એવા તારણ પર પહોંચવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નહોતો કે વાદી/અપીલકર્તાઓ અને તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે એક્ઝિબિટ ડી-૨, વિભાજન દસ્તાવેજ, એક બનાવટી અને નામમાત્રનો દસ્તાવેજ છે, જેનો ક્યારેય અમલ કરવાનો ઈરાદો ન હતો. હાઈકોર્ટે તદનુસાર, તે મુદ્દા પર પોતાનો અભિપ્રાય નોંધતા ઠરાવ્યું કે અપીલકર્તાઓ એ

સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે તેઓ પ્રતિવાદી નંબર ૧ થી ૪ ની સાથે મિલકતની આઈટમ નંબર ૧ ના સંયુક્ત માલિકો છે અને તેમાં તેમનો અડધો હિસ્સો છે. હાઈકોર્ટે વધુમાં ઠરાવ્યું કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે વાદ અરજીના ભાગરૂપ અનુસૂચિમાં ઉલ્લેખિત આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં અપીલકર્તા/વાદીઓના કાનૂની પ્રતિનિધિઓની તરફેણમાં હુકમનામું આપવાનો યોગ્ય રીતે ઇનકાર કર્યો હતો અને ઠરાવ્યું કે તે સંબંધમાં હુકમનામું યોગ્ય અને ખામીરહિત છે જે બહાલ રાખવા પાત્ર છે. આર.એફ.એ. નંબર ૨૪૭/૧૯૮૨ માં હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને હુકમનામાથી નારાજ થઈને, અપીલકર્તા/વાદીઓએ ઉપરોક્ત અપીલ દાખલ કરી છે.

આ અપીલમાં અપીલકર્તાઓ અને સ્વર્ગસ્થ અબ્બા સૈતના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ વચ્ચેનો મુખ્ય વિવાદ વાદ અરજીના ભાગરૂપ અનુસૂચિમાં આઈટમ નંબર ૧ તરીકે ઉલ્લેખિત મિલકતની આસપાસ કેન્દ્રિત છે. તે "અબ્બા મંઝિલ", અબ્બા રોડ નામની ઘરની મિલકત છે, જેની પૂર્વમાં સ્વર્ગસ્થ શ્રી ચમ્મૈયાનો પ્લોટ, પશ્ચિમમાં ડૉ. સાંબશિવનની માલિકીની સત્તાર મંઝિલ, ઉત્તરમાં ગલી અને દક્ષિણમાં શકૂર મંઝિલ આવેલી છે, અબ્બા રોડ કમ્પાઉન્ડથી ઘેરાયેલા ખાલી પ્લોટ ધરાવે છે.

અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એનડીબી રાજુએ રજૂઆત

કરી હતી કે હાઈકોર્ટ ઘણા મહત્વપૂર્ણ દસ્તાવેજો (એક્ઝિબિટ પી-૧ થી પી-૧૨) પર વિચાર કરવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે અને એવા પુરાવા પર વિચાર કર્યા વિના કે તમામ મિલકતો બંને ભાઈઓ દ્વારા સંયુક્ત રીતે ગીરો રાખવામાં આવી હતી, ખરીદવામાં આવી હતી અને વેચવામાં આવી હતી અને તમામ વ્યવહારોમાં બંને ભાઈઓએ તેમની સહીઓ કરી હતી, ભલે તેઓએ ૧૯૧૪ માં વિભાજન દસ્તાવેજ કર્યો હતો જેના પર તેમણે ક્યારેય અમલ કર્યો ન હતો. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે બંને અદાલતો અપીલકર્તાઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી એ દલીલને જોવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે કે વર્ષ ૧૯૧૪ માં થયેલું વિભાજન બનાવટી અને નામમાત્રનું છે અને મિલકતો બંને ભાઈઓની સંયુક્ત મિલકત તરીકે ચાલુ રહી હતી. અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, મિલકતો બંને ભાઈઓની છે અને તેઓએ તે મિલકતો અંગે વ્યવહાર કર્યો છે અને દેવું કર્યું છે તેમજ તે મિલકતો વેચી દીધી છે. વિદ્વાન વકીલે એ પણ રજૂઆત કરી હતી કે બંને અદાલતોએ વર્તમાન કેસમાં ઉત્તરાધિકાર અને વારસાના મામલામાં કાયદાના સિદ્ધાંતો યોગ્ય રીતે લાગુ કર્યા નથી કારણ કે વર્તમાન કેસમાં પક્ષકારો કચ્છી મેમણ છે અને તેઓ કચ્છી મેમણ એક્ટ, ૧૯૩૮ દ્વારા સંચાલિત થાય છે.

પોતાની દલીલો પૂર્ણ કરતા, અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે બંને અદાલતોએ વાદ અરજીની અનુસૂચિની આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં માંગ્યા મુજબ હુકમનામું પસાર ન કરીને ભૂલ કરી છે અને માત્ર વાદ અરજીની

અનુસૂચિવાળી મિલકતની આઈટમ નંબર ૨, ૩ અને ૪ ના સંબંધમાં વિભાજન માટે અને વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકતની આઈટમ નંબર ૩ અને ૪ ના સંબંધમાં કબજા માટે જ હુકમનામું પસાર કરીને ભૂલ કરી છે.

અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે, સુનાવણી સમયે, અમારું ધ્યાન પક્ષકારોની રજૂઆતો, મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાઓ અને બંને પક્ષો દ્વારા દાખલ કરાયેલા એક્ઝિબિટ્સ તરફ દોર્યું હતું.

તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદીઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પી.આર. રામશેષે રજૂઆત કરી હતી કે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન/અપીલમાં જાહેર મહત્વનો એવો કોઈ કાયદાનો સબસ્ટાન્સિયલ (મહત્વનો) પ્રશ્ન શામેલ નથી જેના પર આ અદાલત દ્વારા વિચાર કરવાની જરૂર હોય અને અપીલમાં શામેલ એકમાત્ર મુદ્દો મિલકતની એક આઈટમ, અબ્બા મંઝિલ (આઈટમ નંબર ૧) તરીકે ઓળખાતી રહેણાંક ઇમારતનો છે જે વાદ અરજીની અનુસૂચિવાળી મિલકત છે, જે ૧૯૧૪ માં વિભાજન દસ્તાવેજ દ્વારા પ્રતિવાદી/પ્રતિવાદીઓના પિતાના હિસ્સામાં ફાળવવામાં આવી હતી. વિદ્વાન વકીલે વધુમાં આગ્રહ કર્યો હતો કે હાઈકોર્ટ તેમજ ટ્રાયલ કોર્ટે સ્વીકાર્ય રીતે અમલમાં આવેલા અન્ય તમામ સામગ્રી પુરાવાઓ તેમજ જુબાની દરમિયાન ખુદ વાદી દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાતના આધારે ૧૯૧૪ ના વિભાજનની માન્યતાનો સમવર્તી સ્વીકાર કર્યો છે. આમ

એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન માત્ર પુરાવાના મૂલ્યાંકન પર નક્કી કરાયેલા હકીકતના પ્રશ્નને જન્મ આપે છે જે બંને અદાલતો દ્વારા પ્રતિવાદીની તરફેણમાં સમવર્તી રીતે ઠરાવવામાં આવ્યો છે, તેથી, ભારતના બંધારણની કલમ ૧૩૬ હેઠળ આ અદાલત દ્વારા તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર નથી. પ્રતિવાદીઓના વિદ્વાન વકીલે વિવિધ એક્ઝિબિટ્સ અને વિવિધ મુદ્દાઓ અને ખાસ કરીને મુદ્દા નંબર ૪ અને ૭ ના સંબંધમાં તારણો અંગે નીચેની અદાલતો દ્વારા કરવામાં આવેલી વિગતવાર ચર્ચા તરફ પણ અમારું ધ્યાન દોર્યું હતું.

અમે બંને પક્ષો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલો પર ગંભીરતાપૂર્વક વિચાર કર્યો છે. અમે પક્ષકારોની રજૂઆતો અને નોંધવામાં આવેલા એક્ઝિબિટ્સ અને ખાસ કરીને વિભાજન દસ્તાવેજનો અભ્યાસ કર્યો છે. અમારા મતે, એવું કહેવું યોગ્ય નથી કે મૂળ વાદી અને મોહમ્મદ સૈતે નામમાત્રનો વિભાજન દસ્તાવેજ કર્યો હતો. વાદીએ, વાસ્તવમાં, વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળના અધિકારો સ્વીકાર્યા છે અને તેના લખાણો પર અમલ કર્યો છે. તેણે પોતાના હિસ્સે આવેલો બંગલો જે 'શફૂર મંઝિલ' તરીકે ઓળખાય છે તે શ્રી અબ્દુલ રહીમ ગંજામીના પત્ની શ્રીમતી ગંજામીને વેચી દીધો છે. મૂળ વાદીએ વેચાણની ઉપજનો ઉપયોગ પોતાના માટે કર્યો છે અને તેણે તે પ્લોટનો પણ નિકાલ કરી દીધો છે જે તેને સદર વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળ ફાળવવામાં આવ્યો હતો. તેથી, અમારા મતે,

વાદી/અપીલકર્તાઓને એવો આક્ષેપ કરતા અટકાવવામાં આવે છે કે વિભાજન દસ્તાવેજ નામમાત્રનો હતો અને તેનો અમલ કરવાનો ઇરાદો ન હતો. મૂળ વાદી અને મોહમ્મદ સૈતે મિલકતો અંગે સ્વતંત્ર માલિકો તરીકે વ્યવહાર કર્યો છે અને ક્યારેય સંયુક્ત માલિકો તરીકે નથી કર્યો.

આ કેસમાં રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓ સ્પષ્ટપણે જાહેર કરે છે કે મૂળ વાદી અને મોહમ્મદ સૈતે મિલકતો અંગે સ્વતંત્ર માલિકો તરીકે વ્યવહાર કર્યો છે અને ક્યારેય સંયુક્ત માલિકો તરીકે નથી કર્યો. અમારા મતે, વિભાજન દસ્તાવેજ પૂર્ણ, અસરકારક અને અફર છે. અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આક્ષેપ કરાયા મુજબ હિન્દુ કાયદા અથવા મુસ્લિમ કાયદાની જોગવાઈઓ આકર્ષાય છે તે ધારણા પર પણ, સદર વિભાજન માન્ય અને અસરકારક છે અને તેણે સદર દસ્તાવેજ હેઠળની મિલકતોમાં વાદી અને મોહમ્મદ સૈતને સંપૂર્ણ અને અપરિવર્તનીય અધિકાર આપ્યો છે.

અમે પક્ષકારોની રજૂઆતોનો પણ અભ્યાસ કર્યો છે. રજૂઆતો પરથી માલૂમ પડે છે કે આઈટમ નંબર ૩ અને ૪ તથા મદ્દી-હદ્દી અને બનુરમાં આવેલી કેટલીક અન્ય જમીન અબ્બા સૈત દ્વારા ખરીદવામાં આવી હતી અને અબ્બા મંજિલ તથા આઈટમ નંબર ૨ અન્ય મિલકતો ઉપરાંત સત્તાર સૈત અને મોહમ્મદ અબ્બા સૈત દ્વારા ખરીદવામાં આવી હતી જે આ દાવાનો વિષય વસ્તુ નથી.

અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જો એકિઝબિટ ડી-૨, વિભાજન દસ્તાવેજ, માં ઉલ્લેખિત મિલકતો વાસ્તવમાં વાદી અને મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના હિસ્સામાં ફાળવવામાં આવી હોત અને જો મોહમ્મદ અબ્બા સૈત દ્વારા એકિઝબિટ પી-૧૨ હેઠળ લોન તેમની વ્યક્તિગત ક્ષમતામાં અને પોતાના માટે મેળવવામાં આવી હોત, તો એકિઝબિટ પી-૧૨ માં વાદીના હિસ્સામાં ફાળવવામાં આવેલી એકિઝબિટ ડી-૨ માં ઉલ્લેખિત મિલકતોની બે આઈટમોનો સમાવેશ કરવાની અને વાદીએ એકિઝબિટ પી-૧૨ ના નિષ્પાદનમાં મોહમ્મદ અબ્બા સૈત સાથે જોડાવાની કોઈ જરૂર નહોતી. પ્રથમ નજરે આ દલીલ આકર્ષક લાગે છે. પરંતુ પુરાવાઓની ઊંડી વિચારણા કરતા, તે ખૂબ જ સરળ અને નબળી જણાય છે. પ્રથમ દ્રષ્ટિએ, એસ. ચમ્પૈયાએ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતને આપેલી લોનની ચુકવણીની સુરક્ષા તરીકે એકિઝબિટ ડી-૨ હેઠળ વાદીના હિસ્સામાં ફાળવવામાં આવેલી બે મિલકતોને ગીરો દસ્તાવેજમાં શામેલ કરવાનો આગ્રહ રાખ્યો હોવાની શક્યતા અને વાદી અને મોહમ્મદ અબ્બા સૈત સંયુક્ત રીતે વ્યવસાય કરતા હોવા, સંયુક્ત રીતે રહેતા હોવા અને કૌટુંબિક વ્યવસાયના નફામાંથી તેમના નામે મિલકતો ખરીદતા હોવાના કારણે વાદીએ દસ્તાવેજ કરવા માટે મોહમ્મદ અબ્બા સૈત સાથે જોડાવાની શક્યતા, ફરીથી એક વ્યાજબી શક્યતા છે જેને નકારી શકાય નહીં. લોનની ચુકવણી માટે સંપૂર્ણ સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા માટે, એસ. ચમ્પૈયાએ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતને તેના ભાઈની બે

મિલકતો ગીરો મૂકવા કહ્યું હોય અને મોહમ્મદ અબ્બા સૈતને ગીરો દસ્તાવેજના નિષ્પાદનમાં જોડાવા માટે વાદીને મનાવવા દબાણ કર્યું હોય તેવી શક્યતા પણ છે, જેને અસ્વીકાર્ય તરીકે નકારી શકાય નહીં. ગીરોના દેવાની ચૂકવણીના મામલામાં મોહમ્મદ અબ્બા સૈત અને તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓનું અનુગામી વર્તન એ તારણને રેખાંકિત કરે છે કે એકિઝબિટ પી-૧૨ હેઠળ મેળવેલી લોન મોહમ્મદ અબ્બા સૈત દ્વારા પોતાના માટે હતી. હાઇકોર્ટે યોગ્ય રીતે નિર્દેશ કર્યો છે તેમ, રેકૉર્ડ પર સ્પષ્ટ પુરાવા આવ્યા છે જે દર્શાવે છે કે મોહમ્મદ અબ્બા સૈતે, તેમના જીવનકાળ દરમિયાન, ગીરોના દેવાનો એક ભાગ ચૂકવવા માટે, એકિઝબિટ પી-૭ હેઠળ એસ. ચમ્મૈયાની તરફેણમાં તેમના બે પ્લોટ વેચી દીધા હતા. ગીરોનું દેવું ચૂકવવા માટે, તેમના મૃત્યુ પછી, તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓએ ૨૪/૦૪/૧૯૭૦ ના રોજ પ્રતિવાદી નંબર ૬ ની તરફેણમાં રૂપિયા ૬૦,૦૦૦ માં અબ્બા મંજિલ, આઈટમ નંબર ૧ નો એક ભાગ ગીરો મૂક્યો હતો. જો કે વાદી એસ. ચમ્મૈયા દ્વારા દાખલ કરાયેલા દાવામાં અને બોરાહ બસવૈયા એન્ડ સન્સ દ્વારા કરાયેલી બજવણીમાં પક્ષકાર હોવા છતાં, તેણે હુકમનામાની રકમ ચૂકવવામાં એક પણ પાઈનું યોગદાન આપ્યું ન હતું. તે તેના દાવાને ખોટો સાબિત કરે છે કે ૧૯૧૪ પછી આઈટમ નંબર ૧ ને કૌટુંબિક મિલકત તરીકે ગણવામાં આવતી હતી. એ પણ પુરાવામાં છે કે વાદીએ પોતે ૧૯૨૪ માં શકૂર મંજિલ બનાવી હતી અને ૧૯૩૫ માં તે વેચી દીધી હતી અને તેણે ૧૯૩૫ માં એકિઝબિટ ડી-૨ હેઠળ તેને ફાળવવામાં આવેલો પ્લોટ વેચી

દીધો હતો જે એ પણ દર્શાવે છે કે એક્ઝિબિટ પી-૧૨ માં સદર બે મિલકતોનો સમાવેશ માલિક તરીકે તેનો નિકાલ કરવામાં અવરોધરૂપ બન્યો ન હતો. પુરાવા પરથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે ૨૪/૦૬/૧ black જ થી, આઈટમ નંબર ૧ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના જીવનકાળ સુધી તેમના કબજામાં હતી અને તેમના મૃત્યુ પછી, તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ તેનો એક ભાગ ભાડે આપીને તેના કબજામાં રહ્યા છે. રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલા અકાટ્ય પુરાવા દર્શાવે છે કે ૧૯૨૫-૨૬ અને ૧૯૬૭-૬૮ વચ્ચેના લાંબા ગાળા માટે, મોહમ્મદ અબ્બા સૈત જ નગરપાલિકાને આઈટમ નંબર ૧ ના સંબંધમાં વસૂલવામાં આવતો વેરો ચૂકવતા હતા.

અમારા મતે, વિભાજન પછી પણ વાદી અને મોહમ્મદ અબ્બા સૈતે સંયુક્ત રીતે વ્યવસાય ચાલુ રાખ્યો, કોઈને કોઈ સમયે એક જ છત નીચે સાથે રહ્યા અથવા તેમના વ્યવસાયમાંથી તે બંનેમાંથી કોઈ એકના નામે મિલકતો ખરીદી, તે હકીકત એક્ઝિબિટ ડી-૨ ને બનાવટી દસ્તાવેજ બનાવી શકતી નથી. તેથી, અમારી પાસે એ અનિવાર્ય તારણ પર પહોંચવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી કે વાદી અને તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે એક્ઝિબિટ ડી-૨ એક બનાવટી અને નામમાત્રનો દસ્તાવેજ છે અને તેના પર અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો.

અગાઉ નોંધ્યું છે તેમ, અહીંના પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાવાનો વિરોધ એ આધારે

કરવામાં આવ્યો હતો કે ભાઈઓ સત્તાર અબ્બા સૈત અને મોહમ્મદ અબ્બા સૈત વચ્ચે વર્ષ ૧૯૧૪ માં જ વિભાજન થયું હતું, તે વિભાજન પર અમલ કરવામાં આવ્યો હતો અને અબ્બા મંઝિલ, આઈટમ નંબર ૧, પ્રતિવાદીઓના પિતાના હિસ્સામાં આવી હતી. વિભાજન દસ્તાવેજ ૧૯૧૪ માં કરવામાં આવ્યો હતો. દાવો ૧૯૭૨ માં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. આમ, ૧૯૭૨ માં દાવો દાખલ થયો ત્યાં સુધી ૫૮ વર્ષ સુધી આ દસ્તાવેજો અસ્તિત્વમાં રહ્યા અને સ્વર્ગસ્થ વાદી સહિત તમામ પક્ષકારો દ્વારા તેનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો. સત્તાર અબ્બા સૈતે, ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ તેમના પુરાવા દરમિયાન (અપીલ પેપર બુકના ભાગ-૨ નું પાનું ૨૯), ૧૯૧૪ ના વિભાજન દસ્તાવેજ તેમજ તે સમયના મિલકતોના વિભાજનનો સ્વીકાર કર્યો છે. શકૂર મંઝિલ, જે અન્ય મિલકત વાદીના હિસ્સામાં આવી હતી તે મિલકત તેમની વિશિષ્ટ માલિકીની હોવાનું કહીને તેમના દ્વારા વેચવામાં આવી હતી.

અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે પક્ષકારો કચ્છી મેમણ એક્ટની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત થાય છે. અમે માનીએ છીએ કે દાવા હેઠળના પક્ષકારોને હિન્દુ કાયદો કે મોહમ્મદન કાયદો લાગુ કરવો જોઈએ કે કેમ તે મુદ્દો ખરેખર સુસંગત નથી અને તે પરિસ્થિતિને બદલતો નથી કારણ કે ભાઈઓ વચ્ચે વર્ષ ૧૯૧૪ માં વિભાજન થઈ ચૂક્યું હતું. વિભાજનની હકીકત અને ૧૯૧૪ ના દસ્તાવેજનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હોવાથી, અને વિભાજન

દસ્તાવેજની માન્યતાને નષ્ટ કરે તેવા કોઈ પુરાવાના અભાવે હિન્દુ કાયદો કે મુસ્લિમ કાયદો લાગુ કરવાથી આ કેસના તારણો બદલાશે નહીં. જ્યારે ૧૯૧૪ ના વિભાજનને આટલા વર્ષો સુધી ભાઈ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હોય અને તેના પર અમલ કરવામાં આવ્યો હોય અને તેમની વચ્ચે મિલકતોની વહેંચણીની ન્યાયી ગોઠવણ થઈ ચૂકી હોય, ત્યારે વાદી/અપીલકર્તાઓ હવે ફરીને એમ ન કહી શકે કે આ દસ્તાવેજ બનાવટી અને નામમાત્રનો છે. વાદ અરજી વાંચતા જણાય છે કે વાદીએ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના જીવનકાળ દરમિયાન ક્યારેય 'અબ્બા મંઝિલ' માં હિસ્સો માંગ્યો ન હતો, અને ૧૯૬૭ માં મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના મૃત્યુ પછી જ દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, વાદી દ્વારા એ પણ સ્વીકારવામાં આવ્યું છે કે દાવાની આઈટમ નંબર ૧ મોહમ્મદ અબ્બા સૈતના જીવનકાળ દરમિયાન તેમના કબજામાં હતી. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદીઓ તેના કબજામાં છે. રેકૉર્ડ પરના તમામ પુરાવા દર્શાવે છે કે પક્ષકારો વિભાજન દસ્તાવેજ હેઠળ ફાળવવામાં આવેલા પોતપોતાના હિસ્સા અને મિલકતોના કબજા અને ભોગવટામાં રહ્યા છે અને તેની લેવડદેવડ કરી છે. ટ્રાયલ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટે તેમાં નોંધાયેલા સચોટ અને ખાતરીપૂર્વકના કારણોસર ૧૯૧૪ ના વિભાજનનો સ્વીકાર કર્યો છે. અપીલકર્તાઓએ હાઈકોર્ટના ચુકાદામાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ દર્શાવ્યું નથી.

હાઈકોર્ટે, કાળજીપૂર્વક અને ઝીણવટભરી તપાસ કરીને ઠરાવ્યું છે કે અપીલકર્તા

એ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો કે તે અબ્બા સૈત સાથે આઈટમ નંબર ૧ નો સંયુક્ત માલિક છે અને તે તેમાં અડધા હિસ્સા માટે હકદાર છે. ઉપરોક્ત તારણ બહાલ રાખવા પાત્ર છે અને અમે, તેથી, તેને બહાલ રાખીએ છીએ.

અપીલ પેલિંગ (લંબિત) હોવા દરમિયાન, અપીલકર્તા-અઝીઝ સૈત તારીખ ૨૮/૧૨/૨૦૦૧ ના રોજ અવસાન પામ્યા અને તેમની પાછળ તેમના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ છોડી ગયા જેઓ નીચે મુજબ છે:

૧. ઝુબેદા બાઈ	પત્ની	વિધવા	૭૫
૨. તસ્નીમ બાઈ	પુત્રી	પરિણીત	૫૨
૩. આદિલ સૈત	પુત્ર	પરિણીત	૫૦
૪. શહેનાઝ બાઈ	પુત્રી	પરિણીત	૪૭
૫. યાસ્મીન બાઈ	પુત્રી	પરિણીત	૩૯
૬. શાહીના બાઈ	પુત્રી	પરિણીત	૩૬
૭. તનવીર સૈત	પુત્ર	પરિણીત	૩૪

મૈસૂર સિટી કોર્પોરેશન દ્વારા તારીખ ૦૪/૦૪/૨૦૦૨ ના રોજ જારી કરાયેલ મૃત્યુ પ્રમાણપત્ર સ્વર્ગસ્થ અઝીઝ સૈતના કાનૂની પ્રતિનિધિઓની અવેજી માટેની અરજ સાથે એનેક્યર તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. દીવાની અપીલ તારીખ

૦૬/૦૮/૨૦૦૩ ના રોજ સુનાવણી માટે આવી હતી. અપીલકર્તા વતી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તા નંબર ૧ અવસાન પામ્યા છે અને તેથી, મૃતક અપીલકર્તાના વારસદારોને રેકૉર્ડ પર લાવવા માટે અરજી દાખલ કરવા માટે સમય માંગવામાં આવ્યો હતો. તારીખ ૦૬/૦૮/૨૦૦૩ ના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે સદર હેતુ માટે મામલો ચાર અઠવાડિયા માટે મુલતવી રાખ્યો હતો. ત્યારબાદ, અપીલકર્તાઓએ તારીખ ૦૮/૦૮/૨૦૦૩ ના રોજ અવેજી માટેની અરજી દાખલ કરી જે કચેરીના અહેવાલ સાથે નિર્દેશો માટે તારીખ ૧૭/૦૮/૨૦૦૩ ના રોજ ફરીથી આ અદાલત સમક્ષ આવી. આ અદાલતે સદર તારીખે નીચે મુજબનો આદેશ પસાર કર્યો:

"મૃતક અપીલકર્તા નંબર ૧ ના કાનૂની વારસદારોને રેકૉર્ડ પર લાવવાની અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

મૃતક અપીલકર્તા નંબર ૧ ના કાનૂની પ્રતિનિધિઓ વતી વકીલાતનામું દાખલ કરવા માટે અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલની વિનંતી પર, બે અઠવાડિયા માટે મુલતવી રાખવામાં આવે છે."

તારીખ ૦૭/૧૦/૨૦૦૩ ના રોજ સુનાવણી સમયે, અપીલકર્તાના વિદ્વાન

વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ આદિલ સૈત સિવાયના તમામ કાનૂની પ્રતિનિધિઓ વતી હાજર થયા છે, જેમણે તેમના વતી અપીલની દલીલ કરવા માટે તેમને રોકવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. તેથી, તેમને નવી નોટિસ જારી કરવાનો આદેશ કરવામાં આવે. અમે સદર રજૂઆતને સ્વીકારવા અસમર્થ છીએ. અવેજી માટેની અરજીમાં કરાયેલા કથનની ઝીણવટભરી તપાસ દર્શાવે છે કે આદિલ સૈત અપીલ પેઢિંગ હોવાની જાણકારી ધરાવે છે. અવેજી માટેની અરજીના ફક્ત ૫ થી ૮ આ પ્રમાણે વંચાય છે.

"૫. કે કાનૂની પ્રતિનિધિઓ સુપ્રીમ કોર્ટમાં પેઢિંગ કેસ વિશે જાણતા ન હતા. આ કેસ સંપૂર્ણપણે સ્વર્ગસ્થ શ્રી અઝીઝ સૈત દ્વારા જ ચલાવવામાં આવતો હતો અને પત્રવ્યવહાર કરવામાં આવતો હતો. પાછળથી જ્યારે જૂના કાગળો શોધવામાં આવ્યા ત્યારે અરજદારોને વકીલનો પત્રવ્યવહાર અને સુપ્રીમ કોર્ટમાં પેઢિંગ કેસ મળ્યો.

૬. કે બે પુત્રીઓ પણ વિદેશમાં રહે છે અને તેઓ પણ અપીલ ચલાવવા માટે સહમત થવાના હતા અને તેથી આ વિલંબ થયો છે.

૭. કે કાનૂની પ્રતિનિધિઓ આ નામદાર અદાલતની પ્રક્રિયાથી માહિતગાર ન હતા અને અવેજી અરજી દાખલ કરવામાં થોડો વિલંબ થયો છે. અને ન્યાયના હિતમાં તેને માફ કરવામાં આવે.

૮. કે કાનૂની પ્રતિનિધિઓ અપીલ ચલાવવામાં ખૂબ જ રસ ધરાવે છે. તેથી, કાનૂની પ્રતિનિધિઓને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવે અને અપીલ ગુણદોષ પર સાંભળવામાં આવે."

અવેજી માટેની અરજીમાં કરાયેલા કથનોના આધારે અને તારીખ ૧૭/૦૮/૨૦૦૩ ના રોજ અપીલકર્તાના વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતના આધારે આ અદાલત દ્વારા અવેજી માટેની અરજીનો આદેશ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, અમે ઠરાવીએ છીએ કે અવેજી માટેની અરજીમાં ઉદ્દેખિત તમામ કાનૂની પ્રતિનિધિઓ કાર્યવાહીથી વાકેફ છે અને તેથી, જે કેસની તેમને જાણકારી છે તેમાં દલીલ કરવા માટે વકીલ રોકવો કે ન રોકવો તે તેમના પર નિર્ભર છે. આ સિવાય, મૃતક અપીલકર્તાની સંપત્તિનું પ્રતિનિધિત્વ અન્ય તમામ કાનૂની પ્રતિનિધિઓ દ્વારા પણ થાય છે. આ અદાલતમાં પેઢિંગ (લંબિત) કાર્યવાહી વિશે જાણતા હોય તેવા કાનૂની પ્રતિનિધિઓની ફરજ છે કે તેઓ વકીલ રોકે. અપીલ પેઢિંગ હોવાની જાણ હોવા છતાં જ્યારે તેઓ વકીલ રોકવામાં નિષ્ફળ જાય છે, ત્યારે સદર કાનૂની પ્રતિનિધિ તેમની આ ભૂલ માટે જવાબદાર છે. તેથી, અમે ઠરાવીએ છીએ કે અમારો આ ચુકાદો અઝીઝ સૈત, જેઓ તારીખ ૨૮/૧૨/૨૦૦૧ ના રોજ અવસાન પામ્યા હતા, તેમના સાત કાનૂની પ્રતિનિધિઓ સહિત કાર્યવાહીના તમામ પક્ષકારોને બંધનકર્તા રહેશે.

પૂર્વોક્ત કારણોસર, અમને અપીલ ફગાવી દેવામાં કોઈ સંકોચ નથી. આ કાર્યવાહીના પક્ષકારો નજીકના સંબંધીઓ હોવાથી, અમે કોઈ ખર્ચનો આદેશ કરતા નથી.

એ.કે.ટી.

અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.